DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT:
Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

Số 295 — Mười tháng chín thọ dưới — Mỗi số 5 xu — 四千年 九月廿四日 — NGÀY THỨ BẢY 7 NOVEMBRE 1936

GIÁ BÁO

Một năm	6$00
Sáu tháng	3$50
Ba tháng	2$00

Báo gửi đi các nước thêm 1$ cước. — Tòa soạn và trị sự: 179, Rue Vannier, SAIGON. — Điện thoại: 21.03. — Xin đừng gửi tiền lẻ, tiền tem thư không lấy trước.

TIẾNG DÂN

敝 La Voix du Peuple 民

Chủ nhiệm kiêm chủ bút: HUỲNH-THÚC-KHÁNG (cựu tù)
Trần-Đình-Phiên

Báo quán: 42 Rue Chaigneau, Hué. Điện thoại số 45. Giây thép: TIENGDAN HUE

Dân-tộc là cái giây kết thiên-nhiên, không gì làm rời ra được.

CHỈ CÓ THUYẾT «Dân-tộc tự-quyết» là thích hợp hơn cả

Sau trận Âu-chiến 1914-18 kết-liễu, Tổng-thống nước Mỹ Wilson, xướng cái thuyết «dân tộc tự-quyết» cho là cái chánh sách hòa-bình chung cả thế-giới, được các nước trên hoàn cầu chú ý, mà một ít dân-tộc phe yếu trên thế giới, cũng nhờ thuyết ấy mà nới bớt cái giây dằng buộc cay nghiệt của phe mạnh.

Năm 1926, ở Trung-kỳ đời Hội-đồng Tư-vấn ra làm viện Nhân-dân Đại-biểu, lúc ấy ông Pasquier làm Khâm-sứ, trong bài diễn-văn khai-hội kỳ hội-đồng đầu-tiên, có một đoạn đại ý nói theo triều-lưu «dân-tộc tự-quyết» trên thế giới, bất kỳ chánh-phủ nào cũng muốn cho nhân dân tự anh cày ruộng ngoài đồng, hái cải trong rừng, làm công trong các xưởng, đều được tham dự vào việc chánh-trị trong xứ v. v...

Thế là «nhân-dân được tham dự chánh-trị trong xứ», trước 10 năm kia, nhà đại chánh-trị đã công nhận là hiệp với triều lưu chung trên thế giới. Vậy mà gần mấy năm nay, giống như ít ai nhớ đến cái thuyết «dân-tộc tự-quyết» đó, mà trở ra lắm nguồn nọ nhánh kia, thành ra trong xứ mất về nhứt trí, rõ là một điều đáng tiếc.

Sao vậy? Hiện nước Việt-nam ta, theo trên lịch-sử, văn-hóa, ngôn-ngữ, kinh-tế cùng những giấy quan-hệ làm cho 20 triệu dân không rời ra được, chỉ có cái thuyết dân-tộc là căn-đề vững chắc hơn cả. Bởi vậy các thuyết «dân-tộc» lại mà nói những điều khác thì cứ thấy bày ra trước tai mắt, công chúng những mầm chia rẽ:

Nói chánh-trực ư? Thì cái bờ cõi Trung, Nam, Bắc không khác gì lũy ngăn. Nói chánh sách cai-trị ư? Thì thuộc-địa, bảo-hộ, và trực-trị, rõ là mỗi nơi mỗi khác. Nói chánh-thể ư? Thì người ưng quân-chủ, kẻ thích cộng-hòa, lại có phải muốn theo gót lao nông... Suy rộng ra sĩ phu thì Hán học với Tây học xung đột nhau; quan trường thì tân ban với cựu ban không dung hiệp nhau; đảng phái thì nào thiếu niên, nào lão thành; chánh kiến thì nào ôn hòa, nào cấp kích; cho đến võ học thì chia ra qui phái với bình dân; giai cấp thì phú hào với lao động; nực cười thế nhiều là thứ đồ ngoại thường lóc nhân họ, đề gì đường tánh tình, mà chỉ cũ thì mới cũng gây ra cho được mái phong triều cái nhau vô vị vô ý thức, đáng chán làm sao! Mà tổng chi là tại gác 2 chữ «dân tộc» lá cái gốc vào trong một xó, để biện luận về những chỗ ngọn, thành có cái cảnh tượng «rã rời» nói trên.

Vậy nếu vứt cả các thuyết ngọn ngành kia mà chỉ phăn vào chỗ gốc là dân tộc, thì trương một là cờ mà 20 triệu dân chúng ta ai nấy đều có một phần tử trong phạm vi ấy cả. Nào Nam, Bắc, Trung-kỳ, nào thuộc địa hay bảo hộ, nào chủ nghĩa, đảng phái, chánh kiến gì gì, cũng là một phần tử trong dân tộc ấy, mà không ai lọi ra ngoài được. Không phải là một con đường chính đại quang minh trước mắt chúng ta sao?

Một là càng giúp cho cái nền dân tộc nói trên được vững chắc hơn nữa, là cả dân ở 3 kỳ nầy đều phục thuộc dưới quyền của nước Pháp là nước văn minh cường thạnh trên thế giới. «Hợp chung lại thì mạnh», gồm cả một dân tộc theo lẽ «tự quyết», chung vai hùn sức lại mà được nước Pháp làm thầy chỉ đạo, gây ra cuộc «Tam kỳ hiệp nhứt» để cùng giữ quyền lợi chung xứ nầy, để ứng phó với hoàn cảnh bốn bề giông tố hiện thời, tưởng không gì hơn con đường «dân tộc tự quyết» đó.

THÚC-TỰ-DÂN

Lính cảnh sát dân bà ở nước Anh

CHUYỆN ĐỜI

Hết chuyện lợi dụng sao?

Một cô gái mồ côi tự tử!

Nếu như cái chết của cô này là cũng vì tình duyên trắc trở... dẫu nó có đáng thương đáng tiếc đến đâu, thì cũng không giám nói ra làm gì vì những tấn kịch vì tình không có gì lạ. Nhưng cái chết của cô gái dưới này lại không phải vì tình.

Cô tên là Trương-thị-Anh, năm nay 22 tuổi, con một ông cựu cai tổng có gia tư tài sản ở gần chợ Lai-thiêu trong Lục tỉnh. Bạc Việt-Nam có đáng rằng: Cô Anh lúc nhỏ có đi học trường Tổng, biết chữ tây chữ quốc ngữ. Sau lớn lên cô Anh nhứt định giữ chữ ngăn đón thân.

Theo lời người lối xóm thuật lại, thì cô ta ở đi nhứt mình thờ chữ nghĩa quanh hiu lắm là vì thấy thói đời đen bạc, người muốn cười tiền của cô nhiều hơn người muốn cười cái người cô thiệt.

Vì vậy cho nên, cách ba năm nay ông thân cô qua đời thì cô tu một nết hiền từ ở vậy phụng dưỡng bà mẹ già 52 tuổi.

Gia tư tuy chẳng lấy chi làm giàu có cho lắm, song cũng với ba sở vườn, với nhà ở mặt tiền của phố đựa theo đường thì chẳng bao giờ thấy khốn thuyết.

Mẹ góa, con côi lại thờ chữ nghĩa độc thân, sống như vậy ai cũng tưởng hai mẹ con cô Anh đến có thể nào cũng có thể sống một cách thong thả bình an vô sự.

Lần hồi cách một năm nay, ở quanh vùng đó có thấy lưu truyền một thứ đạo mới lạ, mà xưa nay chưa từng nghe, cái đạo tên là «Tịnh độc ở làng Mỹ thiện, quận Cái-bè, thờ một ông Phật sống mặc quần lính với một cái tên «Sergen n-ve.

Họ giảng giải thế nào không biết, mà chẳng bao lâu cả hai mẹ con đều mê mẩn làm thân, sống chết, giàu nghèo nhứt nhứt điều chi cũng cậy nhờ ông Phật sống đó a-ve nọ.

Thậm chí có nhiều người thấy lạ mới huyền truyền rằng tại hai mẹ con cô Anh có Mỹ thiện thấy quê Phật hiện ra nhiều lắng, nên họ mới mê tín dến thế.

Chuyện đó như thiệt ra sao cũng chẳng có chứng cớ chi đích xác, dầu luận nhiều là tu đạo Tịnh-độc chẳng một năm nay hai mẹ con cô Anh để thấy gia tài sạch bách!

Ban đầu bán ba sở đất được 1000$ đồ xiêu, sau đó 10 của phỉ, cũng chờ về Mỹ thiện để xiêu, cho đến nhà bát, mâm thau, ghế bàn, rương tủ cũng các vật tự hai trong nhà, hai mẹ con cũng chờ về Mỹ thiện mà xiêu hết ráo cọc.

Thế thì, gia tài vừa ráo cọc thì Phật sống cũng lìa trần một nơi.

Lấy phỉ của mẹ con cô Anh về cất trại ngang dọc trong làng Mỹ thiện để cho các đệ tử khác tu hành, lấy tiền của mẹ con cô Anh để lập hồ sen, ao cá, mà rồi cũng nhắm tâm đuổi mẹ con cô nầy trở về Lai thiêu, không cho ở nữa.

Nhà tan, cửa nát, phận bạc, duyên đơn, cô Trương-thị-Anh nghĩ giận mình mắc mớ, nên hôm 28 Octobre vừa rồi nhè nhẹ một mình cô lên ra sông gói Lai-thiêu quyết chí rửa sạch nợ trần cho rảnh chuyện. Nhưng lại gặp người vớt được, đưa cô về nhà, tưởng thì là yên, không ngờ qua ngày sau 27 Octobre, cô lại ra chỗ vàm chài, lấy giây thắt cổ! Lần nầy cô chết thiệt!

Ai có dè một người đã chán cho cõi đời ô trọc, không màng đến chuyện chồng con, nguyện một lòng nương nhờ bóng Phật mà cũng không khỏi bị lợi dụng!

Tôi thành thật thương tiếc cô Anh, mà chẳng là những ai đọc đến chuyện nầy cũng thương tiếc như tôi. Nhưng thương tiếc cho người bọc mạng kia bao nhiêu thì chẳng tả lợi rằng căm giận cho cái tà lợi dụng nọ bấy nhiêu.

Ở thì ở đời chẳng sống bằng chiếc bóng, ai lợi dụng cái gì được thì lợi dụng, họ lợi dụng cái chữ quan mà bóp nặt dân, họ lợi dụng cái danh nghĩa làm chánh trị mà bòn mo của kẻ khác... Ở thì mặc kệ họ, nhưng lợi dụng cái tà tâm của những người không muốn bay nhảy nói đời, cầu hạng tu hành, lợi là có con gái cô ở độc thân nuôi ư ý giả, thì là một điều bất chấp nói.

Tưởng chánh phủ cũng nên điều tra để trừ cái ông giáo chủ tu theo lối mới ấy.

Lacouture

CẢNH THƯƠNG TÂM

5 cậu học trò với 4 người bơi cứu đều bị dòng nước cuốn đi!

THANH-HÓA. — Hôm 28-10, ông giáo ở trường Vĩnh-gia, phủ Hoằng hóa, dẫn học trò đi tắm. Tới khúc sông Vĩnh gia, học trò cởi quần áo xuống tắm, thầy giáo đứng trên bờ trông.

Có 5 cậu học trò khi xuống tắm, rải bị giòng nước quá mạnh cuốn đi.

Ngay lúc ấy giờ có 4 người khác nhảy xuống cứu, nhưng đều bị dòng nước chảy mạnh kia cuốn đi luôn!

Thế là trước sau tất cả 9 người bị chết đuối. Đứng trước cảnh đau đớn kia, thầy giáo Vĩnh-gia vội phi báo quan phủ Hoằng-hóa.

(Đông-pháp)

Cùng bạn gởi bài

Gần mấy tuần nay, vì dăng những lời nguyện vọng, công thuật công việc hội đồng dân biểu, nên nhiều tin, như bảo lý những lạm, học trò thiếu chỗ học, mùa màng mất, giá hàng cao v. v., nhiều nơi giống nhau, chỉ đăng được một ít, không đăng hết được.

Vậy nay sẽ lần lượt đăng những bài lại cáo cần thiết cùng tin mới, còn những tin thường đã cũ quá, xin gác lại, độc giả lượng cho.

TIẾNG DÂN

Hội-đồng xét và chẩn cho dân đói ăn trái cây, ở xóm nhì và xóm ba làng Cung-hòa (Quảng-ngãi)

Trải qua cái nạn kinh tế khủng hoảng mấy năm nay, dân nghèo mấy làng Cung-Hòa, Đồng-Xuân, Đồng-An, tổng Tịnh-Châu, phủ Sơn-Tịnh, bị đói khó lắm. Năm 1931, quan phủ nguyên Nguyễn-lương-Bích xét kêm xin chẩn cấp đến 4, 5 trăm đồng, dân gỡ thoi được một hồi, rồi cũng bị đói tợi, nhưng-đồng chịu qua ngày.

Đến năm nay, vì trời nắng riết, ruộng nhiều chỗ bỏ hoang, mùa tháng ba có hơn lợi tí nhiều, thì vụ thuế tháng tư, phải bán cạnh; kế đến mùa tháng 8, thì hoa lợi người đồng mất sạch; trận lụt ngày 21 26-9 28, bao nhiêu lúa mới bị lũng gốc héo khô, rồi kế tới nắng nữa, giống mộng cũng bị khô. Thoát lang là vật cần thiết của dân nghèo, mà không có giấy trồng, nhiều nơi thổ bỏ không; thành mùa tháng mười này tuyệt nhiên không có gì nuôi sống. Xóm nhì, xóm ba làng Cung-Hòa, nhơn dân hiện nuôi sống bằng thứ trái cây (trái vọt (1), trái keo), trông thật thê thảm!

Thượng tuần tháng 9 tn, quan phủ Hà-viết-Đại, đi đánh bạt về mấy làng miền ấy, thấy nhiều người gồng gánh những thứ trái cây ấy, hỏi nguyên gio mới hay rằng dân dùng trái ấy để ăn thay cơm! Quan ngạc nhiên, liền nêu hương lý sở tại đến ngồi vào xóm xem xét nhiều nhà, như xóm phái ba, toàn xóm không người nào có lúa, bắp hoặc khoai sắn gì cả, chỉ thấy mỗi đồ ăn họ là thứ trái cây nói trên, phần nhiều đã xanh ru đau bứa. Liền lấy ngài mồm tài trợ cho hương lý sở tại số bạc 10$ bảo mua lúa chẩn cấp cho dân. Đó là số bạc riêng của ngài. Lại bảo hương lý sở tại phải xét đủ trình số dân hiện bị đói ở 2 xóm nầy, đặng thêm tính xin hội Cứu tế chẩn cấp.

Ngày mùng 9 tháng 9 tn (29-10-36), hương lý Cung hòa đủ trình số dân đói xóm nhì, xóm ba, cộng là 239 người. Quan phủ tiếp được tờ trình, liền thêm tính xin xét. Hôm 15, nghĩ lại trích cho làng mượn một số bạc 15$ nữa, bảo về mua lúa cấp cho dân ăn tiện, nếu đợi xét chẩm sợ chẳng đói chết; số bạc 15$ nầy, mua được hơn bó sáu lúa, mỗi người lãnh 3 bát (10 bát là một sạ), theo được mấy ngày, chúng rết đội ơn quan phủ.

Ngày 27-10-36, quan tỉnh có phái một hội đồng, do các ông Hội viên hội Cứu tế chẩn thật, là ông Tiêu-viết-Sum (Tịnh mau) Tôn-Nguyên (Sơn tịnh), Võ Hóe (Tư nghĩa) hợp với phái phủ Sơn tịnh là thừa phái Trần-Tịnh-Ngân về hội thêm tính cảnh bơn dân đói ấy để định sự chẩn cấp.

Lúc 9 giờ ngày hôm ấy, Hội đồng đến đến Bồ, địa đầu làng Cung hòa, tuy có hào lý đem ngựa đón tiếp, lúc về đến nhà hội làng, một hồi lâu thì ông hội viên Võ-Hóe mới đến, lòng có đang trễ rượu ra mừng, vì đã trưa nên làng mời Hội đồng ở đó dùng cơm luôn. Lúc ở hội sở làng, thấy có nhiều người đói rách ở xóm Nghiêm quang (thuộc Cung hòa) đến lạy hội đồng xin chẩn, và xin sở tại kê trình thêm cho; song Hội đồng bảo tờ trình kê sau, việc cứ trong tờ trình trước chỉ xét xóm ba, xóm nhì thôi, và nói: «Nếu cứ kê trình luôn, thì nhơn dân các làng, ai cũng đói rết, Hội đồng làm sao chẩn cấp cho đủ, và lại theo điều lệ của hội Cứu tế chẩn thật, thì có thể cho dân mượn tiền đóng trong hạn 6 tháng rồi phải trả lại cho Hội».

Các ông hương lý nghe hội đồng nói cho dân mượn, chớ không phải chẩn, thì có xin hội đồng xét cho được chẩn, chớ mượn thì dân không thể trả được, vì hiện mọ bắp sắp chín tháng 3 sang năm, dù bị khô cháy, thì hoa lợi mùa sau chắc gì có ăn, mà nói trả? nếu mượn thì hương lý không giám nhận lãnh.

Ăn khi cơm nước xong, hội đồng hàng cởi ngựa (ông hội Tiêu-viết-Sum đi xe đạp nhà, vì đường về xóm không đi xe tay được), cùng hương lý sở tại thân đến đi khám xét (từng nhà mỗi người, xem có quả đói thật hay không. Khám xong, hội đồng làm biên bản phúc đáp, 4 phái chẩn hay cho mượn của mong ở lời quyết định sau. Về phần nhơn dân đương cơn đói khó, nghe có tin hội Cứu tế ra ơn chẩn cấp, thật lấy làm cảm đội vô cùng, song về nỗi cho mượn, thì e khi trả không được, nên mừng được có ăn bây giờ, mà cũng sợ nỗi lo trả sợ nỗi tới.

Mong nhà nước nói thấu mà ra ơn chẩn cấp, thì dân đội ơn. Dân Ấn

(1) Một thứ trái ở miền nước mặn.

CHUNG QUANH

Cuộc nội loạn Tây ban nha

Anh vẫn giữ thái độ trung-lập

Londres, 30-10. — Tại Hạ nghị viện Anh, Ngoại-giao tổng trưởng Eden đọc bài diễn văn bình vực Hội đồng Bất can thiệp và biện lý chính sách của ông. Ông tuyên bố rằng Chính-phủ Anh bất cứ ngăn ngừa, không cho cuộc nội chiến Tây-ban-nha lan rộng ra các nước Âu-châu, nhưng không ép buộc nước Pháp chút nào hết. Trái lại chính sách bất can thiệp là do Pháp xướng khởi ra và không thiệt hại gì cho Chính-phủ Madrid cả.

Chính phủ Anh chưa được tin chắc chắn về các điều Nga cáo Đức-Ý-nha, và không thể theo điều yêu cầu của phái phản đối mà bỏ chính sách bất can thiệp đi được.

Các nước ký hiệp định bất can thiệp vẫn còn chưa hội viên Hội-đồng bất can thiệp, và hiệp định ấy vẫn còn có hiệu lực luôn. Hội đồng lại gần làm cho nó có hiệu lực thêm nữa.

Về phương diện nầy, trong hai tuần lễ sau đây, hai chính phủ Anh Pháp vẫn hiệp tác nhau mà làm việc rất, vì hai nước đều là nước dân chủ và có trách nhiệm đặc biệt.

Còn Pháp...

Paris, 30-10. — Theo báo *Echo de Paris* thì có nhiều tháng trên đó «thuốc đạn» chở ngang qua thành phố Pháp Perpignan gần biên giới Tây-ban-nha để đưa sang Tây ban-nha... Báo ấy yêu cầu các quan chức Pháp mở cuộc điều tra, và kết quả cuộc điều tra ấy sẽ quan hệ làm lắm.

Nga thì tuồng như để công khai giúp chính phủ Madrid

Paris, 30-10. — Theo một bức điện của loạn quân ở Cérès đa la Frontera, thì có 11 chiếc máy bay của Nga đến tại phi trường Barcelone và bị máy bay của loạn quân ném bom.

Salamanque, 30-10. — Theo tờ thông tin của đại doanh loạn quân ở đây thì có 60 chiếc xe phá lấy Nga do người Nga và máy lái hầu thuần trong cuộc nổi dậy của loạn quân ở miền giữa Torrejonca và Socuca. Trận công kích nầy bị thất bại.

Leningrad, 29-10. — Theo tin đồn trong thì việc cung cấp binh khí cho Tây ban nha có phần lắng lắm. Tất cả các nhà máy chế binh khí, như nhà máy động máy bay số 1 ở Mạc tư khoa, làm việc luôn suốt ngày đêm. Xem những số công ông thuộc đạn công máy bay Nga đưa sang Tây ban nha thì biết.

Lại trả lời Hội đồng Bất can thiệp một cách rất cứng cát

Londres, 29-10. — Nga đã trả lời cho Hội đồng Bất can thiệp, nói: «Chúng tôi ký hiệp định Bất can thiệp là trông rằng hiệp định ấy buộc các nước cũng ký sẽ những điều như nhau, và nếu một nước nào làm trái hiệp định, thì nước khác không bị buộc phải theo nữa.

Nhưng Chính phủ Xô viết vì cả thế giới nên «không thể rằng các nước có thiện cảm với các trường loạn, ký hiệp định bất can thiệp thì ký mà cung cấp binh khí cho loạn quân tới có cung cấp. Mà Hội đồng Bất can thiệp không có cách gì bảo bộ hiệp định cho có hiệu lực được. Vậy chúng tôi trông chờ ở nước nào nói giúp chính phủ Madrid là chính phủ hợp pháp, thì cứ giúp mà không thể chịu bó tay vì hiệp định trong khi các nước cũng có chữ ký trong hiệp định như mình mà lại công nhận trợ lực cho loạn quân».

Sau cùng, công văn cảm kiểm sát các cửa biển Đức-nhĩ và những bãi khẩu dọc biên giới Tây-ban-nha chưa bị loạn quân chiếm.

Chính phủ Madrid mua máy bay công tàu chiến

Paris, 29-10. — Theo tin ở Madrid đến, thì chính phủ hợp-pháp Tây-ban-nha vừa mua 15 chiếc máy bay của Huê kỳ, do một nước khác làm trung gian.

(Xem qua trang 3 cột 5)

VẬN-VĂN

Vịnh bà Trưng

Mỹ-linh đó cũ những xa trông,
Nhường tượng oai linh giữa mái sông.
Buổi giặc ra tay đền nợ nước,
Công em khác sức báo thù chồng.
Kìa trai quốc thước tài khoe vượng,
Nầy gái thuyền quyên khí vẫn hùng.
Cột Việt gây nên nền tự chủ.
Gương treo sáng mãi bóng trăng trong.

II

Việc nước dân đành bỏ chồng trông.
Một lòng thề quyết với non sông.
Phất cờ nương-tử em xung chị,
Ra trận phu nhân vợ thảo chồng.
Muôn miệng khen thì con gái Việt,
Ngàn thu nêu tiếng chẳng trai Hồng.
Bà dân thay đổi đà bao kiếp,
Nữ tướng gương đời bóng vẫn trong.

V. D. D.

Lâu ông Hoàng (1) ở Phan-thiết

Lâu ông Hoàng, cảnh đẹp làm sao!
Ngất mấy tòa xây giữa nắng cao.
Kìa cửa tiếp tân, phòng đọc sách,
Nọ hồ bủng nước, giếng xem sao.
Cỏ cây hoa lá phô trăm thứ,
Trời đất trăng mây đủ mọi màu.
Thắng-tích còn đây người đã vắng,
Bóm chiều đàn sẻ mãi lao xao.

CẨM-HƯƠNG

(1) Ông Prince Monpontier, người Pháp, đã chết rồi.

Thân nhân của người thợ Hoàng-v-Bản kiện đòi bồi thường 2 600$

Hoàng-văn-Bản, thợ cưa ở hiệu Xuân-vinh (Haiphong), sau khi đình công rồi lại thất cổ tự tử, đã đăng tin vừa rồi. Nay thân nhân của Bản có đơn đưa ra tòa kiện, xin tòa buộc hiệu Xuân-vinh bồi thường cho 2.600$ và cấp cho đứa con của Bản mỗi tháng 6$, cho đến lúc trưởng thành. Trong đơn nói rằng Bản bị đánh đập thậm tệ mới tự tử.

Hội chợ và lễ đưa nước ở Nam-vang

Sớm mai 29 Octobre, tại kinh thành Nam-vang (Cao-mên) đã khai mạc hội chợ và lễ đưa nước.

Theo các báo trong Nam, số người tới xem đông lắm.

Mấy ngày hội chợ, quan Khâm-sứ có nghị định không xét căn-cước của ai cả; nhưng theo bạn đồng nghiệp «Bắc-kỳ» thì có lính ký mặc dầu, chiếc xe của phái viên báo ấy đi đến Soài-riêng, Bắc nam và Nam-vang, ba «cận đi» ấy đều có lính đón xét hỷ.

Bài diễn-văn của ông Nghị-trưởng Phạm-văn-Quảng đọc về buổi bế mạc (ngày 17-10-36)

Thưa quan Khâm-mạng,

Thưa quan đại diện quan Khâm-sứ đại thần,

Thưa các ngài,

Công việc trong kỳ Hội đồng thường niên năm 1936 đã kết liễu. Chỉ trong năm ngày mà chúng tôi phải xét biết các vấn đề kinh tế, xã hội và tài chánh, nhưng thế cũng có vội vàng quá. Nhưng chúng tôi hết sức sốt sắng làm việc trong phạm vi thời gian đó để tỏ cho Chính phủ biết trong trường hợp nào chúng tôi cũng vẫn một lòng thành thực hợp tác với Chính phủ Bảo hộ để mưu cầu hạnh phúc cho cả hai dân tộc Pháp, Nam ở trên dải đất Đông-dương này.

Nhất là trong thời gian này, chính trị đảo điên, nhân tâm chấn động, thì cái mối hợp tác của hai dân tộc lại càng phải khăng khít, và muốn cho sự hợp tác đó có kết quả tươi tốt, cái bổ sản chia rẽ hai dân tộc cần phải lấp đi, nghĩa là cái lòng ngờ vực nhau phải dẹp hết. Vì thế cho nên chúng tôi thành thực mà tuyên bố rằng: Bao giờ chúng tôi cũng một lòng mong cho nước Pháp thành thực khai hóa cho chúng tôi và trong trường hợp nào chúng tôi cũng cần phải có nước Pháp bảo hộ.

Chúng tôi đã nói rõ cái chỉ hướng của chúng tôi, thì chúng tôi có thể trình bày cái nguyện vọng của chúng tôi:

Chúng tôi xin Chính phủ Bảo hộ ban bố cho một chánh thể rõ ràng. Hiện nay chúng tôi không biết đi theo con đường nào cho chính đáng và cũng không biết đi đến đâu. Lướt tới rồi lại lộn lui, chẳng khác gì con thuyền ở ngoài bể khơi không có địa châm vậy.

Vì vậy chúng tôi mong nước Pháp ấn định cho một chế độ chính trị rõ ràng minh bạch, không thiệt đến quyền lợi của người Pháp mà nhân mạng tài sản của chúng tôi có chỗ đảm bảo. Được như thế, chúng tôi chắc rằng không những đại đa số người Nam vui lòng theo gót nước Pháp mà đi cho đến nơi, mà hạng thiển niên cấp tiến cũng sẽ bỏ cái lý thuyết xa xôi mà theo con đường tiến bộ và chính đáng vậy.

Trong nhịp này chúng tôi không có thể bỏ qua mà không nhắc đến cái quyền hạn của viện Dân biểu. Từ năm 1929, Hội đồng tư vấn đổi thành Nhân dân Đại hiền viện, có nghị định của quan Toàn quyền Varenne ngày 24 Février 1926 định quyền hạn cho Dân viện như sau này:

«Viện Dân biểu có quyền được «bày tỏ ý kiến với Chánh phủ Bảo «hộ và các vấn đề có ích chung cho «dân bản xứ, và được phê quyết «những vấn đề cải cách có ích do «quan đại diện Bảo hộ đồng ý với «quan Nam triều mà thi hành».

Rồi sang năm 1933, Viện nhân dân đại biểu thuộc về Nam triều, ngoài việc bày tỏ ý kiến về ngân sách vào hai mục xã hội và kinh tế chứ không có quyền phủ quyết, chúng tôi có điều thỉnh cầu gì phải đưa trình quan Tourane-thư bộ Lại hiệp đồng với quan Khâm sứ có bằng lòng cho thảo luận mới được đưa vào chương trình nghị sự.

Xem như thế thì quyền hạn của Dân viện, Chính phủ càng ngày càng giảm bớt đi. Chính phủ cho chúng tôi cái danh mà không cho chúng tôi cái thực. Chúng tôi làm thế nào mà làm việc cho có ích được, cho khỏi phụ lòng dân được.

Trong kỳ hội đồng bất thường hôm 25 Septembre 1936, chúng tôi thảo tập nguyện vọng mà dư luận công chúng không chịu công nhận, là cũng bởi duyên cớ kể trên kia vậy. Chúng tôi mong rằng chính phủ biết rõ hiện tình của chúng tôi mà cho chúng tôi những quyền hạn tương đương với cái danh hiệu Dân biểu, thì chúng tôi mới có thể đảm đương cái trách nhiệm vì dân mưu cầu hạnh phúc được.

Hiện nay nhân dân xứ này còn mong một cái hy vọng lớn về chính sách khoan hồng của nước Pháp đối với các thuộc địa.

Trong lúc đang khát khao mong đợi việc cải cách, trăm mắt ngóng

(Xem qua trang 2 cột 6)

SOCIETE INDOCHINOISE DES FILMS & CINEMAS

Société en formation

Thưa các Ngài,

Sau đây xin trích mấy khoản cốt yếu ở trong bản điều-lệ mà chúng tôi đã nhờ Trạng-sư dự thảo rồi cẩn thận để các ngài hiểu đại khái hội chúng tôi định lập ra thế nào, và xin các ngài vì tình đồng-bào, vì mối lợi chung mà cổ động giúp cho hội chúng thành lập thì chúng tôi được mang ơn vô cùng.

Thưa các ngài, việc làm cinéma này cũng như các việc buôn bán khác, cần phải buôn tận gốc, bán tận ngọn, thì mới có cơ phát đạt được, việc đó chúng tôi đã không quản xa xôi, chẳng nề tốn kém, trong mấy tháng vừa qua, đã đi nghiên cứu tận nơi, tận chốn, nào là đi Hồng-Kông, sang Tourane-Hải, qua Nhật rồi sang Pháp, nay đã tìm đến cho huyệt làm ra phim, chớ buôn phim, đi thuê hay là mua đem về đây chớp, chứ không phải thuê mượn lại của các tay hàng xách nữa.

Nếu chúng tôi chỉ khư khư làm quanh một vài tỉnh ở gần đây thôi, thì cũng đã tự cách làm một mình, nay tưởng như vậy thì thương giới nước nhà thông hay giờ khuếch trương lên được, mà đã không khuếch trương được, thì còn mong gì có ngày theo vai thích cảnh với đời ở thương trường được, vì các lẽ đó, tại nhân nhà đã sẵn, đã đọc và máy móc cũng đã sẵn, chẳng phải mua bán, thuê mượn, của ai, và lại có mấy ông bạn thân khuyến nên hùa vốn lập hội để sau này mở mang nghề chớp bóng nói của người mình ở khắp cõi Đông-Pháp, nên dù vốn chẳng có bao, kiến thức không được mấy, cũng đánh bạo, đứng lên đề xướng việc lập hội, mong rằng đồng bào chiếu cố giúp cho, một mai mối lợi lớn khỏi ra tay người ngoài.

Hội chúng tôi định lập đại khái như sau này:

1°) Hình thức hội: Trê-Ngân Cổ-Đông Hữu-Hạn Công-Ty (Société en Commandite simple).

2°) Mục đích hội: Khuếch trương nghề chớp bóng nói ở Hanoi và khắp các tỉnh ở Đông-Pháp;

3°) Tên hội, đặt là: Société Indochinoise des Films et Cinémas.

4°) Hội quán: 51 Rue de la Citadelle Hanoi, tức là nhà chớp bóng Olympia bây giờ.

5°) Vốn hội định là: Mười vạn đồng (100.000$00, chia làm 2000 cổ phần, mỗi cổ phần là 50$00.

6°) Cách đóng tiền: Khi mới vào, phải đóng một phần tư (1/4) nghĩa là mỗi cổ phần 50$00, lúc mới vào chỉ phải đóng có 12$50 thôi, còn bao nhiêu sau này, khi nào hội cần dến sẽ đóng sau.

7°) Chủ nhiệm: Mr. Vũ-viết-Vọng tức Vạn-Xuân, chủ trương chịu hoàn toàn trách nhiệm (seul gérant responsable).

8°) Hội hạn hội: Định là sáu năm kể từ ngày hội thành lập.

9°) Mỗi năm chia lãi một lần.

10°) Đại hội đồng sẽ bầu một ban kiểm sát (conseil de surveillance) để kiểm sát công việc của quản-lý.

11°) Cứ mỗi năm họp một kỳ Đại-Hội-Đồng-Thường Niên để nghe tờ trình của quản-lý và tờ trình của ban kiểm-sát — Khi hội có việc cần thì quản-lý hay là ban Kiểm-sát cũng có thể mời họp Đại-Hội-Đồng Bất-Thường được.

Các hội viên đều có giấy đi xem được giảm giá (carte de réduction) chẳng những ở Cinéma Olympia ở Hanoi mà thôi đâu, mà lại còn ở các rạp cinéma ở các tỉnh khác nữa, hoặc thuộc về bản hội, hay là thuê lại phim của bản hội thì cũng đều được trừ như ở rạp Olympia vậy.

Chúng tôi đã gửi một trăm quyển điều-lệ ở tại nhà báo «Tiếng-Dân», số 123, Rue Đông-Ba à Huế, ngài nào muốn xem, xin cứ lại đấy mà hỏi.

Kính mời,

Vũ-viết-Vọng tức Vạn-Xuân

Môn thuốc trẻ con

Trẻ con thể chất mềm yếu, dễ bị cảm nhiễm, như cảm gió, cảm nước, cảm nắng, cảm lạnh, hoặc khi mọc răng, khi trở trời, cũng hay phát nóng lạnh.

Cảm lâu xuống đến phổi sinh ra ho, nếu để chậm trễ hay sinh ra bệnh sưng phổi.

Muốn chữa các chứng cảm mạo, nóng lạnh và các chứng ho của trẻ con, nên dùng:

thuốc nóng lạnh trẻ con
và thuốc ho trẻ con

HIỆU CHỮ THỌ

NHÀ THUỐC VĨNH-THỌ TOURANE

Việc Thế-giới

TRUNG-HOA

Quân Nhật tập trận tại Bắc-kinh

Bắc kinh, 27-10. — Theo những tin chắc chắn, thì các quan chức Nhật có lời cho Hội-đồng thành phố Bắc-kinh biết trước rằng quân Nhật sẽ tập trận trong hai ngày tại Bắc kinh, và xin dùng hết các sở nhà hỏa trống để cho quân lính tạm trú.

Nhân dân Bắc kinh được tin ấy có lòng sợ hãi.

Hiệp-ước Nhật Hoa

Thượng-hải, 27-10. — Ông Le-Anh-Hao, ban trưởng bản bạn Anh tế của Hội đồng chính trị Hồ bảo — Charker, đến Thượng hải tuyên rằng Trung — Nhật đã có ký một giải hiệp định về kinh tế hiệp tác ở Hoa bắc. Ông lại nói có biết đã có lập những hội Trung — Nhật để lập những công ty hàng không, để khai các mỏ than ở Lung-Tong, Trung-show, Shi-Chên-Chwans và thành trường nghề trồng bông vải. Ông lại thêm rằng các quan chức Hoa-Bắc không thể cùng Nhật điều đình, nếu các cuộc Hội-nghị Trung-Nhật ở Nam-kinh bị thất bại.

PHÁP

Ông Albert Sarraut nói về tình hình Thái-bình-dương

Paris, 25-10. — Trong bài phỏng vấn ông Albert Sarraut của đại biểu báo «Annales coloniales» có đoạn như sau này:

— Cuộc đăng cơ ấy (Nga-Nhật) nghiêm trọng lắm.

— Vậy theo quan thủ tướng, cập cờ cuộc xung đột ở Viễn-đông chăng? Ngài có tin như vậy chăng?

— Tôi tin rằng cuộc xung đột ấy sẽ theo sau cuộc xung đột ở Âu châu.

— Nghĩa là nếu bên nầy Đức cùng kích Nga thì bên kia Nhật cũng công kích Nga ở Sibérie, và nếu theo đúng ý hiệp ước Pháy-Nga, thì chúng ta cũng dự vào cuộc chiến tranh ấy; đánh với cả Đức, cả Nhật... Trong cơn ấy, thì Đông-dương cũng quay quắng vào vòng khói lửa.

— Những sự dự đoán về chính trị thường ít khi đúng lắm...

NGA

Đả-đảo tôn-giáo

Varsovie, 30-10. — Đến ngày 7 Février 1937 ở Moscou có có cuộc hội nghị thế giới của những người không tin đạo và tự do tư tưởng. Cả thảy sẽ có đại biểu của 46 nước đến dự. Trong bản chương trình hội nghị có khoản định lập một sở chuyên về việc tuyên truyền đánh đổ tôn giáo trong tất cả các nước.

Thầy đánh quá lẻ

36 người cu-li xin thôi làm

Theo báo «Việt-Nam» số ra ngày 26-10-36, cách vài ba ngày, hãng xe đi Đông-dương có kéo đi người cu li của khắp đường rầy từ ga Arrao đến ga Pétras-Ký (Nam kỳ) làm vần vũ sự.

Ấy vậy mà hôm sáng mai nầy (29-10-36), sắp đi cắp-pô Tây đi xới đường, thấy một người cu li làm trừa đỏ hơn mấy người khác, liền lại đấm đi rồi còn đánh nhừ tử.

Lúc bấy giờ 40 người cu li còn lại chẳng ai hẹn mới. Song chiều lại ở khắc đường ấy chỉ còn có 4 người đến làm. Tả ra 36 người kia họ đã kéo lên buy-rô hãng xe lửa 126 đường Paul Blanchy (Saigon) xin thôi làm và lĩnh tiền, nói rằng thấy đánh vô đuổi người cu li kia vô lý như vậy, họ bỏ không muốn làm.

Có quản lý đương làm sẵn kia.

Vì đốc-công hay đánh

nên 51 người cu-li xe lửa làm reo

Báo ấy lại có đăng: Hiện nay hãng xe điện đương sửa sang con đường Saili-cái lại. Làm khoảng đường rầy ấy tất cả có 56 người cu li và thợ. Hôm 22-9-36, vào lối 1 giờ trưa, 51 người đồng lòng bỏ việc làm, kéo nhau lên phòng việc ông chủ ở đường Paul Blanchy (Saigon), kêu nài với chủ rằng ông Đốc công Terry (người coi họ) làm dữ đằng quá, đánh đập họ dọc lưng, như vừa mới đây Tội bị đánh sưng một mảng cũng vì cái tội ông Đốc công là rầy mà trả lời lại.

THƠ-TÍN

Cùng Ô. Nguyễn văn Quỳnh, Haiphong

Được mandat 15$00 của ông trả tiền báo đến 15-8-37, xin cảm ơn. T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

Buổi hát làm nghĩa

HUẾ. — Anh em học sinh trường Pháp-nước, đã xin được phép tổ chức một buổi hát để thâu tiền giúp dân Bắc-kỳ.

Chúng tôi ký hợp sinh tự đồng tới làm tuồng, sẽ diễn tại rạp hát Tân-Tân trong đêm thứ ba 10 Novembre. P. V.

Xét nhà

NGHỆ-AN. — Hôm 13 Octobre vừa rồi, quan Bắt thám Vinh, quan Đại tỷ Phủ quý cùng quan Huyện Nghĩa đàn cáp ô tô tới xét nhà ông Chánh đoàn Tại ở làng Thọ lộc, tổng Cự lâm, nhưng không được tang vật gì khả nghi.

Lúc xét xong, quan Bắt thám có hỏi đến Hà-đức-Phiệt (quốc Quỳnh lưu, có ngồi dạy trẻ ở nhà ông ấy), ông Chánh đoàn Tại thưa rằng: Độ mười hôm nay, theo tình quan Địa phương sức bảo người ấy phải về quê, nên đã thôi lịnh về rồi, không giám ngồi dạy trẻ nữa. Các quan liền ra về.

Vụ xét nhà này cũng do sự bỏ giấy «hội họp thảo nguyện vọng» tháng trước.

Người nghe chuyện

Sao chưa làm thêm trường?

HÀ-TĨNH. — Ở xã Thượng Đạn (Cẩm xuyên) năm trên có ba ông hào hữu trong xã là Hoàng-ngọc-Khanh, Trần-quang-Hiếm và Nguyễn-xuân-Đề tự xuất tiền nhà ra làm một cái nhà thương và nhà trường đáng giá trên dưới một ngàn bạc; nói là làm việc nghĩa, mà bản tâm cũng mong được thưởng phẩm hàm này nọ. Nhưng việc công tác vừa xong, rồi gặp lúc tổn xộc, nên việc tư thường phẩm hàm phải etch. Mấy năm nay ba ông cứ kêu xin hoài. Mãi đến năm ngoái đây, có quan Thanh tra công quan Đốc học bản tỉnh về khám trường, các ông lão trưởng ấy trực, tỏ bắt ngờ người và lại hứa làm thêm một gian nữa, vì trường này có một lớp phải tạm ngồi ở dinh chợ, quan Đốc, quan Thanh tra thương sang tỉnh tòa và tư vào bộ, ba ông này liền được thưởng, người 5 đồng, người 3 đồng.

Được thưởng, ai cũng chia các ông sẽ giữ lời hứa, trả cho cả có nhà trường để học, không phải ngồi trên dinh chợ.

Quan phủ Tĩnh-gia bị xi bỏ 1 năm không có lương

Về việc ông Võ-by-Sum, tri phủ Tĩnh-gia (Thanh-hóa) bị can khoản thay đổi văn án, T. D. đã đăng gần đây. Nay đã có chỉ chuẩn đem viên ấy liệt tích ký án và phải về si-hô 1 năm không có lương.

Vụ nầy, thế là kết liễu.

Hèn hay sợ trông hoài cũng hay mà ế lắng thấy! — Học trò bài cũ

Tiền lót gạch

PAIFO. — Mấy số này, Paifo là một thành phố chết, buồn bán ế ẩm, mấy nghìn nhà được cuộc dự định lót gạch hè là mấy con đường và bắt chủ nhà phải chịu phần nửa.

Lát gạch là đường làm cho thành phố thêm đẹp, nhưng đang lúc ế đọng tiền này, nhiều người than van, trông hoãn việc ấy lại. M. T.

Sao không đặt ai làm hương hỏa?

QUẢNG-NAM. — Làng Thạnh-bình, tổng Tiên-giang, huyện Tiên-phước, hương hỏa Nguyễn-Đại qua đời ngày tháng giêng năm nay. Vợ hương hỏa xin làng đặt hương hỏa khác. Ngày tháng 5 ta, làng đã lấy 3 người trình huyện, mà quan không phê bằng cho ai cả. Vợ con hương hỏa nhiều lần đến tại quan xin đặt người khác để giữ cỗ xích và của công làng mà hiện chưa có người nào. Hiện làng vẫn mùa tháng 3 và mùa tháng 8 này, không ai coi tên, rất là lôi thôi.

Rõ là một sớ khó hiểu!

Dân làng

Dân kiện lý trưởng

Dân làng Dương-hòa, tổng Tiên-giang, huyện Tiên-phước, rất ức về mấy khoản lý trưởng sanh sự:

1) Ngày mồng 3 tháng giêng, tên Cao Hương có lỗi gì đó, lý trưởng bắt vợ một con bò, buộc nó phải bán nửa cái nhà lấy tiền mua rượu về cúng lễ xét, mà y cần bắt phạt 6$40 và phải đi lính xâu trong làng 7 ngày. Cao-Hương không chịu đi xâu, lý bèn trình quan.

2. Bến lưu hoàng trong làng, dân làng xin khai phá thành thục làm thuế, lý không chịu nhận, mà lại nhận cho tên Nguyễn-Tấn người biệt hạt. Nghe dân làng đương kêu nài xin trong lại quan.

3) Trong làng có một cái bến đò (làng Trường) dân trong làng cùm ghe đò xin chèo, mà y không cho, y lại cho một viên phó quản Nguyễn-Tiến, người biệt hạt chèo, tiền qua lại nhiều quá, dân đi bán thua cũng phải qua đò, chịu không nổi, có đưa kêu đến, quan cũng không cho viên kia chèo nữa.

Trong làng có tên Trần-đăng-Ngọc đăng 1 mẫu 8 sào thổ làm, có trồng dâu trên lý chiếm lấy thổ làm lý làm của riêng. Việc đã có đơn kêu quan, vì đã nộp 2 năm thuế về 1 mẫu 3 làm lý rồi.

5) Lần lý trưởng nào nào, làng dân không biết, đến ngày 25 tháng 8 ta vừa rồi thấy thầy thông về tiêm, chỉ thấy có hai người đứng dự tiêm là quyền lý trưởng Lê Nen và Trần-Nghiệm không nhà. Số dinh

(Xem tiếp qua trang 4 cột 4)

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

PHÁT-HÀNH LẦN THỨ HAI

Có 4 kỳ liên tiếp nhau:

Kỳ thứ nhất, xổ tại Nam-Vang, ngày 23 tháng 10 tây năm 1936

Kỳ thứ nhì, xổ tại Hanoi, ngày 17 tháng 11 năm 1936

Kỳ thứ ba, xổ tại Saigon, ngày 19 tháng chạp tây năm 1936

Kỳ thứ tư, xổ tại Huế, ngày 20 tháng giêng tây năm 1937

Mỗi kỳ chỉ phát hành có 200.000 vé

ĐỪNG CHỜ RỬA, NÊN MUA MAU MAU ĐI, KẺO ĐẾN GẦN NGÀY HỒI MUA LẠI HẾT!

Kỳ nào, cũng đều có:	
1 số trúng	4.000$
8 số trúng	1.000
80 số trúng	100
400 số trúng	50
4.000 số trúng	10

Số 4 kỳ khác nhau, xin nhận cho kỳ, xổ đến của ngày xổ, đã làm nhưng cũng vẫn có thưởng nữa. Nhưng trong 4 kỳ ấy, dù có kỳ nào, đều trúng hay không, nhớ giữ số cẩn thận, qua tới ngày 20 tháng giêng tây năm 1937, còn được dự một cuộc xổ số nhưng nữa, xổ tại Huế, lấy sau khi xổ kỳ thứ tư rồi. May ra được trúng một lô lớn trong 3 lô sau này:

100.000$ — 40.000$ — 20.000$

Nên để ý: Kỳ nào, vé cũng bán khắp cả xứ Trung-kỳ. Vé kỳ thứ nhất đang bán rất mau! Hiện nay đã bắt đầu bán vé kỳ thứ nhì rồi! Ở các tỉnh thì bán đến 10 tháng 11 tây thì thôi, còn nào chỉ khắc bán đến 14 tháng 11 tây là cùng.

Cũng 1$00 một vé, mà lại được hai dịp may!

MỌI VẬT CẦN THIẾT CHO QUÍ NGÀI CÓ BÁN TẠI HÀNG LỚN

Khi cần dùng đến, quí ngài nên hỏi tại hàng SOCOA, 145, sẽ được vừa ý.

GÔ-ĐA HANOI,

Grands Magasins Réunis

Rue Paul Bert HUẾ, thì quí ngài

TỪ THỨ BẢY 7 ĐẾN THỨ TƯ 11 NOVEMBRE

Sẽ có cuộc chưng bày lớn các thứ hàng tại hàng

SOCOA.

Sữa
NESTLÉ
hiệu **CON CHIM**

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées
ở **Khắp Đông-Dương**

Đau ngực, Đau phổi, Hen suyễn, Ho, Lao...

Ông Bảo chế Nam, duy chỉ có Đông-dương một có nhiều phương thuốc gia truyền, kinh nghiệm đã lâu đời, chuyên trị các chứng đó được khỏi hẳn một cách rất mau chóng. Vậy khi người nào mắc phải các chứng đó, hay là các chứng khác như phong hỏa, đau bụng kinh niên, động-kinh v.v. giang mai, di mộng tinh bần cơ... xin gửi ngay thư ra Nhà thuốc **Đại-Bảo-Đường** 22 rue des Médicaments à Hanoi mà mua thuốc uống cho mau khỏi đi (trị con mắc hen suyễn, chỉ 7 ngày thuốc là khỏi ngay... trăm người không sai một). Xin nhớ trình mấy bức thư đơn cảm ơn và vỏ thuốc của Đông-dương thần dược về cùng;

1°) Anh Phan tôi mắc bệnh ho-lao, nằm điều trị tại nhà thương rồi sau lại dùng thuốc tứ khắp nơi mà vô hiệu, may dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Ngài, cơn mau khỏi bệnh, cơn không bao giờ khỏi nữa. Thuốc của Quý-đường quả là thần diệu lắm... M. Phạm-Nhạn. Représentant de la Société Indochinoise et Commerciale d'Annam à Faifoo.

2°) Con trai tôi mắc bệnh hen suyễn, ho dữ dội, đang thuốc khắp nơi, tốn gần 200 bạc mà vô hiệu, may dùng thuốc của Ngài chỉ hết 2 chai Tiên-Tửu và 12 gói thuốc mà đã được khỏi hẳn rồi... M. Trần-quang-Ty Surveillant des Mines à Quảng-Trị.

Núi Ngự sông Hương có thú chi vui...

Đĩa hát

điệu HUẾ

TUYỆT-DIỆU dẫn bực rào,
Qui ngài đã rõ.

Nay xin giới thiệu thứ máy hát mới về, giáng đẹp, trên nắp để được 8 đĩa, đi đâu mang theo rất tiện, chạy hết đĩa máy tự động, giây thiều lớn (22mm)

mà giá chỉ có **12$.** *Cũng có thứ thường giá* 7$ *và* 9$.

Mme H. Richard, 87, rue Gia-long, HUẾ
ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-KỲ
máy và đĩa hát **BEKA**
Các thứ đồn tây của hiệu COUESNON - Paris
Có cả máy chụp hình và ciné bán giá như bên Pháp
CATALOGUES biếu không

Bài diễn văn của ông Nghị trưởng

(Tiếp theo trang 1)

ngưng văn bộ thuộc địa ở Paris, mà thấy Chính phủ Nam-triều thi hành cưỡng quyết việc trừ hại cho dân, dân rất lấy làm hoan hỉ: chúng tôi muốn nói về việc cách chức mấy viên can tội nhũng lạm. Chúng tôi cũng biết rằng có bọn quan thanh liêm, cương trực chuộc lại thanh danh cho quan trường; nhưng chúng tôi vẫn mong Chính phủ lưu ý luôn luôn đến việc thừa hành của các viên chức ở các địa phương, để cho quan tham lại những không làm hại được nữa. Những sự hành phạt cưỡng quyết của Chính phủ mới đem ra thi hành mà trị cái dám bại dân kia, thật là được thỏa lòng dân lắm lắm. Làm như vậy là triệt cái hạng vô lương tâm kia chỉ làm giảm cái giá trị quan lại đi mà thôi.

Về vấn đề lao động, quan Khâm sứ đã tin cho chúng tôi biết quan Thượng thơ thuộc địa đã cho thi hành ở Đông Dương luật bớt giờ làm việc và luật bảo hộ lao động. Chúng tôi rất cảm ơn lòng khoan hồng và nhân đạo của Chính phủ bình dân. Như thế là về vấn đề lao động chúng tôi đã được lí nhiều thỏa mãn.

Nhưng trong xứ Trung kỳ số người lao động so với số nông dân chỉ là một số ít mà thôi. Nông dân chiếm 4 phần năm toàn dân Trung kỳ. Nông dân ở Trung kỳ không phải là lao động, nhưng là tiểu địa chủ; mỗi người có một vài đám đất, quanh năm chỉ trông mong vào hoa lợi mà sống, chúng tôi đã có nhiều dịp trình bày lên Chính phủ cái tình trạng khốn khổ của nông dân rồi. Nay chúng tôi xin tóm tắt lại rằng: Nông dân sống chỉ mong làm sao cho đủ cơm ăn áo mặc mà cũng không được.

Chúng tôi thiết tha xin Chính phủ Bình dân đoái tưởng đến nông dân ở Trung kỳ, và lưu tâm đến cảnh nghèo khổ của họ mà tìm phương cứu vớt họ.

Chính phủ sở dĩ trong năm vừa qua đã được thật hành một chương trình chấn chỉnh kinh tế để giúp nông dân. Nhưng xứ Trung kỳ là một xứ nghèo, phạm vi tài chính rất chật hẹp, Chính phủ biết là công cuộc đã làm không thể giúp được dân bao nhiêu, nhưng tiền không có, không làm cách gì khác được nữa.

Vấn đề cứu nông dân bây giờ là vấn đề tài chính. Muốn giải quyết vấn đề này chỉ có công hiệu chỉ có một cách là xin quan Thượng thư thuộc địa và quan Toàn-quyền cho Trung kỳ một số tiền để thực hành một chương trình về nông. Việc thực hành chương trình này chúng tôi mong ở lượng khoan hồng của hai Chính phủ.

Về phần chúng tôi, xin nhắc lại rằng trong việc tích dân lợi nước bao giờ chúng tôi cũng một lòng hợp tác với nhà cầm quyền.

Thưa quan Khâm mạng, chúng tôi xin nghỉ tán lên Hoàng-đế tấm lòng thành kính của thần dân trong xứ đối với Hoàng-đế và nhờ Ngài tỏ lòng cảm ơn của chúng tôi lên quan Khâm Sứ về cái chính sách khoan hồng của Ngài sẽ sắp thi hành để giảm bớt thuế khóa cho dân Trung-kỳ.

Sau nữa chúng tôi xin có lời rất cảm tạ Ngài đã trót 4 năm giúp việc cho Dân viện. Chúng tôi cũng xin cảm ơn quan thanh tra Jerdin đại diện cho quan Khâm Sứ và quan Cố vấn Da Bassy và các quan đại diện Bảo hộ và Nam-triều đã hết lòng giúp việc cho Viện chúng tôi. Tôi xin cảm ơn các quan Tây Nam và các nhân viên nhà báo có lòng đến dự lễ bế mạc này.

THUỐC TRỊ
BẠCH ĐÁI VÀ TỬ CUNG
Đại tài hiệu Nhành Mai
Giá mỗi hộp 0p40. Trị không hết bịnh không lấy tiền

Người đau chứng bạch-đái và tử-cung, không gặp thuốc hay điều trị thì trọn đời không con, và thân thể càng tiều tụy, sau yếu lần mòn, sánh các chứng khác nguy hiểm cho tánh mạng lắm. Thuốc bạch-đái và tử-cung của bổn-hiệu hết sức hay, trị các chứng kể dưới đây:

Huyết trắng ra dầm dề khi trong khi đục như nước cơm vo, giương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm, mỗi một cử chỉ tử-cung có vết thương, ra huyết trắng vàng ra lòng, hàn nhiệt mà, tử-cung ngứa khó chịu nước đường dính khi trời lạnh, khi ra năm bảy ngày mà không dứt, khi đi tiểu đau rát, thuộc bị sang độc, tận độc tử-cung có mụt, ra huyết trắng có giây cỏ máy và có mùi. Các chứng trên đây dùng nặng thế nào uống thuốc này hiệu nghiệm như thần. Giá mỗi hộp lớn 0$40. Có bán nơi các chỗ bán thuốc Nhành-Mai.

Muốn rõ: Trò bán nơi **TIỀN-ĐỆ**. *Il quai de la Susse, có các chỗ bán dầu Khuynh-diệp có bán.*

VẬT QUÍ CHO KHÔNG LÀM PHƯỚC
(Vật này đã cứu trên 100 mạng rồi)

Tôi có làm một thứ nọc Rắn Rít rất tài. Từ ngày tôi biết nọc này, tôi đã cứu được trên 100 mạng bị rắn rít cắn, Rắn Hổ, Rắn Trun, Rắn Lục đều có cứu rồi và có cứu được mấy người bị rắn cắn chết rồi, ngực sau nông sau sống lại.

Ai rủi bị cắn, cắt một mẩu một chút cho tôi rượt để vào chỗ bị cắn, hột tự nhiên hút vào, hai rất mạnh rày sưng không rõi, chừng hút hết nọc mới nhả ra. Người bệnh vô hại.

Ai muốn có một mẩu viết thư cho tôi, nhớ nộ theo 0$05 có, tôi cho không làm phước, do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG, boîte postale N° 336, Saigon.

Hàng muốn có gấp, mua một hộp thuốc dán hiệu (Cap rắn, thứ lớn 0$30. Trong hộp thuốc dán đó, có để vài một mẩu cho không. Thuốc dán dùng trị Ghẻ, Tức, Nhọt, Hạch đàm, đau bụng đau vế, sái chàng, nhức đầu, nước ăn chơn. Trị toàn cả các bịnh ngoài da, rất thần hiệu. Khắp nơi có bán, nơi các chỗ thuốc hiệu Nhành Mai (mỗi nhà cần có sẵn một mẩu chừ khi cần dụng. Đi đường bỏ trong hộp, đem theo càng hay).

Trong nhà thường có Rít, bò cạp, nên chữa sẵn một mẩu.

Muốn rõ: Trò bán nơi **TIỀN-ĐỆ**. *Il quai de la Susse, có các chỗ bán dầu Khuynh-diệp có bán.*

Lễ vạn thọ đức Bảo-Đại

Ngày bữa qua 6-11-26, là ngày lễ sinh nhựt của đức Bảo-Đại, các trường công tư và các công sở đều nghỉ.

Buổi mai có lễ bái khánh tại điện Thái Hòa, học sinh các trường có vào Nội biểu diễn chào mừng. Tại phủ Thừa có phát chẩn; tại Phu-văn-lâu có nhiều trò chơi, như đưa đu, bài bội, đá gà, v.v...

Chiều lại có đá cầu, đánh cờ v.v.

Đến tối có cỗ đèn, và lại cung ân-định có thiết dạ yến.

Ngày ấy các phố đều có treo cờ và đèn có thắp đèn.

Mất con

Tôi tên là Trần-Mưu, làng Thanh-Ninh, tổng Thanh-truyền, huyện Bình-khê tỉnh Bình-định, (par poste Phú-Phong) có đứa con tên Trần-văn-Lý, tên tục là Trần-Ê, 15 tuổi, người gầy ốm, mặt vuông, nước da trắng, mất một mí, học tại trường Phú-phong, huyện Bình-khê.

Ngày tháng ba ta năm nay (1926) đương học, tự nhiên bỏ đi đâu không biết. Tôi ra công tìm kiếm đã nhiều mà không thấy, tính cha con ruột thịt rất lấy làm thương nhớ buồn rầu. Vậy tôi đăng lên báo mấy hàng này, xin bà con cô bác, ai biết nó ở đâu, hoặc gặp nó nơi nào, làm ơn mách giúp chỉ đâm cho tôi, tôi sẽ đến tận nơi đem nó về, và ơn to ấy tôi xin hậu đáp.

Nay kính.

TRẦN-MƯU

Đĩa hát
Phước-Cương mới
XUẤT-BẢN TRONG THÁNG
JUIN 1926
Đĩa có Năm Phi giá chỉ có 2$00

Máy hát «DOODLUX» có 18 kiểu khác nhau:
Modèle 196, bán rao hàng..... 12$00
700, hát 1 mặt được đĩa..... 15.00
905, hát được 2 mặt đĩa..... 18.00
565, hát 2 mặt đĩa có máy ngừng... 20.00
1000, có máy ngừng, hát 2 mặt đĩa, kiểu thật đẹp... 24.00
Đĩa cải-lương Huế-Ả-đào, chèo cải-lương 2.00
— hát Quảng đông, đĩa Triều-châu 1.00
— hát Tây, đĩa đàn khiêu-vũ 1.50
— đờn Tàu, điệu khiêu vũ 1.50
— đờn hát điệu khiêu-vũ Nhựt-bổn 1.00
— đờn nghi-âm, đĩa hát Lào 1.00

Quí ngài mua hàng gởi lãnh hóa giao-ngân khỏi chịu cước phí. Có mục-lục máy và đĩa hát 1926.

LÊ-VĂN-TÀI
Agent exclusif des Disques et Phonos
82, Rue Georges Guynemer
SAIGON

Muốn cho trẻ em đặng ngủ nghỉnh, hãy mua sữa đặc ngọt có Chòng hiệu « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) mà dùng.
Chất sữa thượng hạng, làm riêng cho trẻ em và nữ nông.
Sữa « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu « LE COMBE » — giá trị sữa vẫn không đổi, chòng thay đổi nhãn mà thôi.

ĐẠI LÝ:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ-TƯỚC MÔNG-THẾ-TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH SỬ TIỂU THUYẾT

Tác-giả: **Alexandre Dumas** — Số 104 — *Dịch-giả:* **Nam-Sơn**

Đồng hồ đổ 1 giờ rưỡi, hai chàng thanh niên xuống thang lầu, vào xe, đi theo đường Cua.

Đi được một đỗi, thì một chùm bông lài tươi từ bên chiếc xe chở bọn gái quê bay vào xe bá-tước, tỏ cho An-be biết rằng mấy cô gái quê kia cũng đổi y phục như chàng và bạn chàng, và một điều lạ, không rõ tình cờ hay có cảm giác sai khiến như chàng và bạn chàng, bọn gái quê ấy lại bận y phục qui phái trong lúc hai chàng lại giả bận y-phục nông dân.

An-be lượm chùm bông lài tươi lên gắn vào nút áo thế cho chùm bông lài héo, nhưng cũng cầm chùm bông lài héo này trên tay; khi gặp lại chiếc xe kia, chàng đưa chùm bông lài héo lên một một cách âu yếm. Thấy thế chẳng những một mình cô gái quê ném bông cho chàng mà cả bọn con gái trong xe kia đều cười ồa lên cả.

Trong lúc đó, người ta thấy bá tước đương đứng nơi cửa sổ ngó xuống nhưng khi chiếc xe trở lại lần nữa thì ngài đã biến đi đâu rồi.

Không cần phải nói, ai cũng biết cả ngày hôm ấy An-be và cô gái quê ấy trêu cợt nhau mãi.

Tối lại, trở về ô-ten, Phờ-răng nhận được bức thơ của tòa đại-sứ gởi lại trong nói rằng Giáo-hoàng muốn tiếp chàng nội trong ngày mai. Mấy lần sang chơi Rô-mơ trước, chàng đều có xin phép yết kiến Giáo-hoàng và được phép luôn, lần nầy cố nhiên là chàng không có thế gì từ chối được.

Vậy là ngày mai, Phờ-răng không nghĩ gì đến hội vui, mà lo đến yết kiến Giáo-hoàng.

Ở dinh Giáo-hoàng ra, chàng đi thẳng về ô-ten, không giám đi ngang qua đường Cua nữa, vì trong khi ấy trong não chàng đầy những ý tưởng tôn giáo, cho rằng nếu xen vào hội vui thì là đắc tội với chúa.

Đến năm giờ mười phút, An-be trở về. Chàng vui vẻ quá; cô gái quê kia đã bận lại y phục nông dân của cô, và khi gặp lại An-be cô gỡ bằn mặt nạ của cô.

Cô thiệt có sắc.

Phờ-răng khen ngợi An-be, khen ngợi thiệt tình; An-be lại nói cho Phờ-răng biết rằng theo những cách kiểu rất lịch sự của cô gái tuyệt sắc kia, chàng có thể đoán quyết là cô xuất thân một nhà qui tộc.

Chàng nhứt định ngày hôm sau thì viết thơ gởi cho cô.

Phờ-răng ngồi nghe An-be thuật chuyện, biết rằng bạn chàng có ý muốn cậy chàng giúp cho một việc gì đó nhưng còn ngần ngại. Chàng bèn khơi mào mà nói rằng chàng sẵn lòng giúp bạn bất kỳ chuyện gì, nếu chàng có thể giúp. Khi ấy An-be mới nói Phờ-răng làm ơn đề chiếc xe của bá tước cho chàng dùng riêng trong ngày mai. Chàng tin rằng vì nhờ vắng mặt Phờ-răng, cô gái kia mới gỡ mặt nạ của cô đó, và sau này nếu có Phờ-răng đi theo một bên thì quyết không làm nên việc gì cả.

Phờ-răng không có tính vị kỷ cho lắm, cố nhiên là chàng vui lòng nhượng xe cho An-be cả ngày hôm sau, mà ra đứng xem nơi cửa sổ ở lầu Rốt-bô-li.

Ngày hôm sau, chàng đứng nơi cửa sổ lầu Rốt-bô-li, thấy An-be đi qua đi lại luôn, và trên tay cầm chùm bông lài. Một hồi sau, chàng thấy chùm bông lài ấy lại dượng ở trong tay cô gái quê tuyệt sắc kia.

Tối lại, An-be có vẻ sung sướng quá, chàng tin chắc rằng thế nào chàng cũng sẽ tiếp được thơ trả lời của cô gái quê kia.

Phờ-răng cũng chiu lòng bạn mà tuyên bố trước rằng cả ngày mai chàng không đi ra, ở nhà nghỉ và chép đến này đều nọ vào sổ tay.

An-be không làm. Chiều ngày hôm sau, chàng cầm miếng giấy nhảy phóc vào phòng Phờ-răng mà nói tiếng run run:

— Tôi làm chăng?... làm chăng? Phờ-răng hỏi?

— Có thơ trả lời rồi đó sao?

— Bạn hãy đọc đây.

An-be nói giọng rất khó tả.

Phờ-răng cầm tờ giấy mà đọc:

« Chiều thứ ba, đúng 7 giờ, anh hãy xuống xe trước Bông-tơ-phi-xi, rồi đi theo người đàn bà bận đồ nông dân. Đến tam cấp lên nhà thờ Xăng-Gia-cô-mô, thì anh nhớ cột một cái « ruy băn » hồng vào vai áo để cho nó dễ nhìn.

« Từ nay đến đó, anh không gặp lại em nữa.

« Nhẫn nại và kín nhiệm ».

Phờ-răng đọc xong mấy giòng chữ ấy, An-be bèn hỏi:

— Bạn nghĩ thế nào?

— Thích rồi chớ còn gì nữa.

— Tôi cũng nghĩ vậy, và tôi sợ bạn một mình không đi dự buổi khiêu vũ ở nhà công tước Bờ-rát-xia-nô.

Sớm hôm ấy hai chàng đều có nhận được thơ mời của ông chủ ngân hàng danh tiếng ở Rô-mơ ấy.

Phờ-răng trả lời:

— À, mà bạn phải coi chừng, các nhà qui phái sẽ đến hội lại tại nhà công tước; nếu cô gái đẹp của bạn thiệt là con nhà qui phái, chắc cũng có mặt tại đấy.

— Cô có mặt tại đấy hay không, tôi cứ giữ ý kiến của tôi đối với cô. Bạn có độc cái giấy ấy?

— Có.

— Bạn biết ở Ý người ta dạy con gái các nhà qui phái thế nào?

— Biết.

— Bạn hãy đọc lại lần nữa, và tìm giúp cho một chữ sai.

Thiệt thư ấy viết rất đúng mà chữ cũng rất tốt.

Phờ-răng vừa đưa thơ lại cho An-be vừa nói:

— Bạn thiệt tốt số đó!

— Bạn muốn cười mấy đó thì cười, bạn muốn nhạo thì nhạo đó thì nhạo, tôi đã phải lòng...

— Bạn làm cho tôi sinh sợ! tôi tin rằng chẳng những tôi phải đi dự buổi khiêu vũ ở nhà công tước Bờ-rát-xia-nô một mình, mà e khi về Phờ-lô-răng cũng phải về một mình nữa kia.

— Nếu quả có gái kia đẹp như tôi đã thấy, thì tôi nói thiệt, bạn có cưới cũng miễn, tôi ở lại Rô-mơ đấy ít ra cũng sáu tuần lễ nữa.

Đến giờ ăn tối. Hai chàng lại bàn ăn mà vẫn không dứt câu chuyện.

Ăn xong thì Bát-thi-nhi vào báo trước rằng bá-tước Mông-thế-tôn sẽ vào thăm. Đã hai ngày nay, hai chàng không gặp mặt bá tước. Theo lời Bát-ti-nhi, thì bá tước có việc phải đi Xi-vi-ta-Vê-ki-a và mới trở về đến nơi đây chừng mới giờ đồng hồ.

Bá tước đối với Phờ-răng vẫn còn là người bí mật. Tuy ngài biết Phờ-răng biết ngài, nhưng từ khi mới gặp nhau đến nay, ngài không để hở một lời nói chứng rằng ngài đã có lần gặp chàng ở nơi khác. Còn chàng, thì vẫn muốn tỏ cho bá tước biết mình đã có gặp ngài, nhưng lại sợ mất lòng nên không dám mở miệng.

(Còn nữa)

THUỐC MỚI TÌM

CHỈ ĐỊNG, HẾT SỨC CÔNG HIỆU

1. — *Nhức mỏi, đau gân, nhức xương, phong tê và bạ xuội*

Là tại khí huyết suy nhược hay là kinh lạc khô khan, bần rít, cũng cảm phong hàng thấp mà sanh ra :

a) Nhức mỏi cùng mình, trong xương hay là trong gân.

b) Tê bại nửa thân mình, bần tê hay là bần bận.

c) Hoặc hai chân bại xuội nhức mỏi đi đứng không đặng.

d) Hoặc mình khô nhục thác, dầu gối lòn lòng quyền nhỏ đau nhức khó chịu.

e) Hoặc đau dần vai, sưng mắt cá thấn dưới bàn chân, tay chân rung rẩy.

f) Hoặc bởi gốc độc bịnh phong tình nhập vào xương cốt, đau cùng lất lên, nhức cả châu thân, tay chân bại xuội.

g) Vì bà dân bà khi sanh đẻ uống thuốc phá huyết thái quá hay là sản hậu cũng là tiểu sản khí huyết suy kém mà sanh ra nhức mỏi tê bại, mau dùng thuốc :

TAM HƯƠNG THÔNG VỆ HOÀN số 32

Mỗi hộp 0$80 uống năm lần, hết sức công hiệu

2. — *Trệ khí hay là sưng dái*

a) Bởi mắc bịnh phong tình (nhứt là lậu) chưa dứt tuyệt, hay là dùng thuốc công phạt thái quá, thận suy đi đứng nhiều, làm công chuyện một mà sanh ra.

b) Bởi chơi cách thả dâm, hoặc bị cấm dục lâu quá cùng dâm dục thái quá mà sanh ra.

c) Bị đánh, bị đè hay là bị đụng chạm vào cùng người yếu đuối làm việc nặng nề, mệt nhọc, như đi banh, đi xe máy, chạy bộ mà sanh, mau dùng thuốc :

TRỆ KHÍ số 31

Mỗi hộp 0$80 uống hơn lần sẽ hết liền

3. — *Đàn bà làm bằng cùng có thang giấy dưa không dứt hay là trước đi trước lại*

Như bằng huyết máu ra rồi xả dầm dề hay là có dường kinh giấy dưa năm mười ngày không hết, hoặc hết rồi trước đi trước lại, trong mình mệt nhọc, bần thần, đau lưng, đau bụng, ăn không biết ngon, tay chân nhức mỏi, mau dùng thuốc :

PHỤ NỮ SANH TÂN HOÀN số 26

Mỗi hộp 1$00 sự công hiệu thấy liền trước mắt

4. — *Bào lành không đau bụng, không hư thai, sau đứa nhỏ dạng mạnh mẻ*

Mới thọ thai, hay ói mửa, ăn uống không biết ngon hoặc thai yếu bụng lớn rang đau bụng, tay chân mệt mỏi, bần thần, đau lưng, rang tức hay là trước khi có thai mà tiền sản, nhiều lần nuôi không đặng, hoặc có thai trợt té hay vội lấy vật chi thai động hoặc trẻ mau dùng thuốc :

THIÊN TIÊN BẢO DỰNG HOÀN số 24

Mỗi hộp. . . . . 1$00

Uống đặng 5 ngày chẳng những là trị được mấy bịnh kể trên mà lại bổ khí huyết thêm nhiều lực đến lúc chuyển bụng ít đau, tử cung được trơn và nở (dễ mau) không đầu gì trễ trở sau đứa nhỏ dạng mạnh mẻ, không ẻo uột, không nôi sải và ghẻ chốc.

NHÀ THUỐC

ONG-TIÊN

TỔNG - CUỘC Tél. 20.773

Số 81 bis 83 rue P. Blanchy prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

CÓ BÁN LẺ KHẮP CÁC NƠI, CHẠY RẤT MẠNH MẼ

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI
AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

Hễ người có sẵn 10 người bị bịnh *PHÒNG-TÍCH*, dầu khi bị bịnh mà không hiểu bịnh gì, có dịp bị dưới tầng mới rõ!

Chưa có, rượu mạnh, với bom tình dục hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay nên thọ bịnh, gọi là bịnh *PHÒNG-TÍCH*, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng kinh-niên.

Khi thọ bịnh: Thấy: lạnh hoắt, tóc ốc, tóc ngược, chân răng không biết đói, ăn chẳng tiêu, bụng cổ bình bịch, khi ăn uống mang rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi trở bụng bão chịu, khi đau bụng khi đau lưng, đau ran trên mũi, người thường ngáo ngáo, buồn bã chán ngán, ít lâu nữa các một cách đau trong thấy.

Chỉ một với liều:

PHÒNG-TÍCH THẦN-DƯỢC **CON CHIM**

Những chỗ chưa hoàn toàn mạnh, không kể công phạt tự gì, dùng bổ có thêm những uống được.

Mỗi hộp một liều uống giá: 0$.80
Mỗi hộp hai liều uống giá: 0$.80

VŨ-ĐÌNH-TÂN
Ân-tứ Kim-tiền 1936
478 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:
HUẾ: Tinh-Tường, 68, phố Gia-Long
TOURANE: Nguyễn-hữu-Tinh và Quảng-Cự
NHATRANG: Kim-Anh, Libraire
PHANTHIẾT: Lê Nam-Hưng, Commerçant
QUINHON: Hồng-Lập, Avenue Khải-Định
QUANGNGAI: Cát Hưng và Hồng-Vị
SOCTRANG: Ng.-văn-Mạnh, Maître à Calem
TINH: Ho-chi-Lan Maison Sinh-Hưng
VIENTIANE: Hoàng Phan-chi-Lộ, rue Tapuria
THAKHEK: Đào-Tiến Madame N. H.-Thắng-Tín
LUANGPRABANG: Trần-văn-Chấ, Entrepreneur
Các tỉnh khắp Trung-Nam-Bắc sẽ đại-lý.

SỨC

KHỎE ĐÂY NÀY!

Các ngài có bịnh đau dạ dày, bịnh đi đại tiện táo, bịnh đau mình mẩy, nhức gân cốt? Hay là có các bịnh ở người đa, vì dụ bịnh ghẻ lở, bịnh chốc, bịnh có đinh ở mày mặt và mình mẩy vân vân...

Hay ở máu thiếu chất bổ?

Đó là tại máu các ngài sẵn phải có thuốc làm cho trong sạch, chỉ vì máu nếu mà sinh ra bao nhiêu bịnh tật. Vì sự đó mà có bịnh thì phải chữa sự đó, hơn là chuốc các dấu chỉ bịnh. Muốn làm cho máu trong sạch thì các ngài nên dùng thuốc là hiệu "Chartreux de Durbon". Chế ra bằng các chất nước bổ trong cây cối trên núi Alpes, rất hiệu hiệu, thuốc này làm cho máu lại được trong sạch, nếu máu tốt thì bao nhiêu bịnh vì máu sấu sinh ra khỏi ngay lập tức.

Hàng ngàn người vì thuốc này lại được khỏe mạnh, mỗi ngày hiệu thuốc nhận được rất nhiều thơ viết cảm ơn rất cảm động.

Ngay từ hôm nay các ngài nên dùng thuốc "Tisane des Chartreux de Durbon".

Thuốc nắng - Thuốc bổ - Thuốc viên
Các hiệu bào chế.
Hỏi rõ thuốc và cách dùng.
Laboratoire J. REINERSHEIN & Cie Colmar

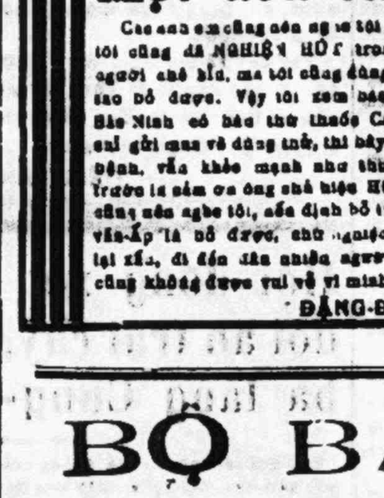

CHUNG QUANH...

(Tiếp theo trang 1)

Nhiều chiếc tàu đại bác và tàu chiến khác của chính phủ Madrid mua ở ngoại quốc đã về đến bến trong dịp hôm thứ tư.

Đức và Ý công khai liên hiệp nhau

Rome 30-10. — Lễ khánh thành một nhà bại Đức-Ý tại thành Rome là một dịp tốt cho người Ý và người Đức tỏ tình thân ái nhau.

Trong các diễn văn đọc tại lễ khánh thành ấy, các tiếu giả Đức và Ý tuyên bố rằng nhau phong trào nội chiến Tây-ban-nha mới chỉ chủ-nghĩa phát-xít Ý và chủ nghĩa quốc xã Đức giống nhau. Cả hai chủ nghĩa đều lấy việc chống cộng-sản và bảo vệ cho hòa bình châu Âu làm của cả.

Tiếp theo các diễn-giả tại ca tụng những đảng viên quốc xã bị giết chết tại Tây-ban-nha.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang nhì)

trong tổng số 20 người mà hiện diện chỉ có 12 người bỏ cho lý Hoa 6 tiếm, còn 6 người kia không bằng lòng, bỏ tiếm trắng. Lê-Hoa chưa được thái bằng, dân đương tiếp ở huyện; chưa thấy quan trên thế nào.

Việc trên nói con, tưởng là không ai biết tới sao? BẢN

Tin thêm về vụ bão cứ ở Trung trinh

PHÚ-YÊN. — Tiếng dân số 971 ra 18 Octobre 1936, có đăng tin Đề Lộc bao người đề ra đấp cử lý trưởng Trung trinh (Sơn hòa), thế rồi Thường. Bản kiết ấy có các tên Sạn, Thạnh, hương bàn Châu, bị quan bắt đi. Thì nay Lộc lại mưu làm bản kiết thứ hai, quanh đi quẩn lại cũng những người đám bộ hạ của y, như các tên Nhường, Cửa, Sen.... Bản lấy làm bất mãn, vì người đám con chan và bộ hạ của Lộc, các nhiều người khá như Trần-Bá v. v..., có học, biết quốc ngữ, Hán tự, sao không cho dự vào bản điều thêm?

Mong quan huyện Sơn hòa xét lại.

BẢN

Một đêu từ biệt a-phiên

Các anh em chúng nên ai ai cũng tôi là một đêu vui vẻ trong gia đình. Chính tôi cũng đã NGHIỆN HÚT trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người chê bỉu, mà tôi cũng đùng nhiều thứ thuốc cai rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo thấy HOÀNG-VĂN-ẤP, 47 Phố Minh-Xá, Bắc Ninh có bán thứ thuốc CAI NHA-PHIẾN giá 1$00 1 lọ, thì tôi liền mai gửi mua về dùng thử, thì bây giờ tôi đã bỏ được rồi, trong người vẫn mạnh khỏe như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước là cảm ơn ông chủ hiệu HOÀNG-VĂN-ẤP, sau nữa xin các anh em cũng nên nghe tôi, nếu định bỏ thì chỉ dùng thuốc cai nha-phiến Hoàng-văn-Ấp là bỏ được, chứ thuốc nhà chẳng tên gì, mất nhiều tiền, người lại xấu, đi đến lắm nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình!

ĐẶNG-ĐÌNH-CHÚ *Maréchal Foch -:- VINH*

NHÂN-TẠO-HUYẾT
BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khỏi-huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là cốt được bổ-trùng. LẬU có GIANG-MAI, nó các chứng nội, ho, phổi — Giải sạch gốc rễ lí ấn, mạnh mau — Dân bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chẳng đẻ đau, mau trở lại tươi đẹp.

Một chai 1$50 — Nếu bệnh nặng

CỐ-TINH BỔ-THẬN
THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Bịnh thần-kinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi đi phải: đau lưng, mỏi gối, mỏi bàn, tai ù, đầu váng, cổ họng rát, mắt kèm — Nhìn kém lí nghĩ, hay thao thức nghĩ ngợi lăn miên, chiêm-bao mộng-mị nên nhiều... Đó nặng hơn, đã dùng đến thuốc này là được khỏi liền.

Mỗi ve 1$00 Nếu bệnh nặng

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người ở đâu cũng hỏi thuốc ấy đã đăng trước, nay xin dịch bảo phân chất, được quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi người đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . . Thuốc này lấy toàn tinh chất của nước một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bổ khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho bồng huyết sản (globules rouges du sang) tươi tốt « trong sạch, và cải trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :

« . . . . Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

AU BON PASTEUR!!

Au Bon Pasteur là một thứ laine tốt nhất thế-giới, nhà May dệt An-Thành năm nay dùng toàn laine « Au Bon Pasteur » để làm áo pullover, lại mới chế ra kiểu pullover « Doctorat ès Majors » và kiểu pullover « Au Bon Pasteur » đem bán có 3$50 một cái, « Mondia » 3$20, « Doctorat » 2$90, « Fantasia » 2$80, « Solliar » 3$00; áo chemisette « Avia » 0$75, chemisette « Elégant » col élastique 0$90, áo cao-su đen đi mưa kiểu Trenco-Lux imperméable 4$50, kiểu « Trenco-Lux » croisé 6$00, kiểu « Trenco-Lux » paraverse 5$50.

Áo laine con nít có tay, giải đủ màu rất đẹp, mới đẻ đến 6 tháng 0$90; 1-2 tuổi 1$20; 3-4 tuổi 1$40; 5-6 tuổi 1$60; 7-8 tuổi 1$80; 9-10 tuổi 2$00; 12-13 tuổi 2$30; 14-15 tuổi 2$90.

Các bà các cô qui phải mới dùng áo laine kiểu « Doctorat » mode 3$20, kiểu « Mondia » mode 3$10, hai thứ áo ấy có thể làm tăng vẻ xuân-sắc người lịch sự, nuột là các cô gái tân-thời.

AN-THÀNH
N° 61, Phố hàng Đào, N° 61
HANOI

Một bài toán nhơn làm cho ta phải bắt rờn ốc rùng mình

Trong một trăm người mắc phải bịnh phong tình, hết chín mươi chín ở xóm chạ em truyền nhiễm. Người đã mắc phải bịnh gớm ghê ấy nếu không giữ gìn làm cho vợ con tiên tự) là chỉ một mối hại gia đình, nếu đem bịnh ấy, mà sang lại cho chị em ở xóm bình-khang thì một mối hại gớm ghê đến cả nòi giống, vì trong vòng mấy chuyến xây vần, chị em lại truyền nhiễm cho người khác nữa, rồi cứ tuần tự mãi, ta thử làm một bài toán nhơn : 1×1=1; 2×2=4; 4×4=16; 16×16=256,... hai tháng rồi chỉ em chúng ta gớm ghê ấy nọi đến gần một cái đang sợ.

Người mắc phải bịnh gớm ghê ấy, vì là vì vì chẳng-tộc hèn cần hèn gái phải giữ gìn đừng cho truyền nhiễm cho một người khác và phải lo rứt cho tuyệt căn bịnh tức chỉ có thuốc HỮU-HỌC-BÀ-ÔNG-TOÀN của nhà thuốc ÔNG-TIÊN là một vị cao tinh có một ngàn người qua đồng đến ủng hộ là hay hơn hết. Vậy trước khi dùng nên hỏi chúng người ta đã dùng rồi mới tin chắc. Có bán khắp Đông-Dương.

NOTA. — Có thang dây đau không dứt hay là ra rồi, cần nước đi trước lại lại mau dùng thuốc PHỤ-NỮ-SANH-TÂN-HOÀN của ÔNG-TIÊN sẽ dứt ngay 3 ngày.

Thi-văn với thời-đại

BỌ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

S H E L L

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi
Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

PHẢI LO ĐẾN TÍNH-MỆNH

Hạ thu giao tiết, chính là lúc người ta sinh bệnh sốt nóng cảm mạo

THỐI NHIỆT TÂN ĐẠI - QUANG

là thứ thuốc để trừ các bệnh cảm mạo sương gió, sốt nóng sốt rét, nhức đầu, trúng hàn, trúng thử, công hiệu hơn hết mọi thứ thuốc khác, cam đoan trong năm mười phút kiến công

ĐẠI = QUANG = DƯỢC = PHÒNG

TỔNG - CUỘC : 27 Boulevard TỔNG - ĐỐC - PHƯƠNG, CHỢ LỚN — PHÂN - CUỘC : 29 PHỐ HÀNG NGANG — HANOI.

Imprimerie HƯNG DẪN — HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG